

BÀI 28: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA HÌNH VIỆT NAM

I. Đặc điểm chung:

1. Đồi núi là bộ phận quan trọng nhất của cấu trúc địa hình Việt Nam;

- Chiếm $\frac{3}{4}$ diện tích chủ yếu đồi núi thấp (dưới 1000m chiếm 85 %) trên 2000m (1 %)
- Cao nhất là dãy Hoàng Liên Sơn, với đỉnh núi cao nhất là Phanxipăng 3143 m.
- Núi phân bố chủ yếu ở phía Tây và phía Bắc
- Đồng bằng chiếm $\frac{1}{4}$ diện tích và bị đồi núi ngăn cách thành nhiều khu vực (ĐBĐHMT) (VD: dãy Tam Điệp, Hoàng Sơn, Đèo Ngang, Bạch Mã). Có 2 ĐB lớn: (ĐBBB, ĐBNB) phân bố ở ven biển.

2. Địa hình nước ta được Tân kiến tạo nâng lên và tạo thành nhiều bậc kế tiếp nhau:

- Vận động tạo núi Himalaya tác động làm cho địa hình nước ta được nâng lên và phân chia thành nhiều bậc kế tiếp nhau: Núi – đồi – đồng bằng – thềm lục địa → thấp dần từ nội địa ra đến biển.
- Hướng nghiêng của địa hình VN là TB – ĐN
- Núi có hai hướng chính:
 - Hướng TB – ĐN: Hoàng Liên Sơn, Trường Sơn Bắc, Pu Đen Đinh, Pù Sam Sao....
 - Hướng vòng cung: cc Sông Gâm, cc Ngân Sơn, cc Bắc Sơn, cc Đông Triều.
- Một số cao nguyên đá vôi ở phía bắc (Sơn La, Mộc Châu...) và các cao nguyên xếp tầng ở Tây Nguyên (Kon Tum, Plây Cù, Đắc Lắc, Mơ Nông, Lâm Viên, Di Linh)

3. Địa hình nước ta mang tính chất nhiệt đới gió mùa và chịu tác động mạnh mẽ của con người;

a. Tính chất nhiệt đới gió mùa của địa hình.

- Làm cho tốc độ phá hủy của địa hình diễn ra nhanh chóng: quá trình phong hóa, xâm thực, xói mòn cắt xẻ địa hình.
- Sự hình thành dạng địa hình catxơ độc đáo (hang động).

b. Sự tác động của con người.

- Con người đã tác động mạnh mẽ làm thay đổi bề mặt địa hình VN.

BÀI 29: ĐẶC ĐIỂM CÁC KHU VỰC ĐỊA HÌNH

- Địa hình nước ta chia làm 3 khu vực: đồi núi, đồng bằng, khu vực bờ biển và thềm lục địa.

I. Khu vực đồi núi:

1. Bảng so sánh địa hình giữa vùng núi Đông Bắc và vùng núi Tây Bắc:

Nội dung	Vùng núi Đông Bắc	Vùng núi Tây Bắc
Phạm vi	Từ dãy Con Voi đến ven biển Quảng Ninh (Tả ngạn S Hồng)	Nằm giữa sông Hồng và sông Cả (Hữu ngạn S. Hồng)
Địa hình	Núi thấp. Cao nhất : đỉnh Tây Côn Lĩnh	Núi cao. Cao nhất là đỉnh Phanxipăng Các cao nguyên đá vôi dọc S. Đà
Hướng núi	Cánh cung:	Tây Bắc – Đông Nam

Dạng DH đặc biệt	Địa hình cacxtơ. Cảnh đẹp Hồ Ba Bể ,vịnh Hạ Long	Địa hình cacxtơ. Cảnh đẹp SaPa ,Mai Châu ...
Ảnh hưởng của DH đến thời tiết KH	Cánh cung mở rộng đón gió mùa Đông Bắc → có mùa đông lạnh nhất nước.	Hoàng Liên Sơn chắn gió mùa Đông Bắc → làm cho thời tiết mùa đông ít lạnh hơn vùng Đông Bắc.

2. Bảng so sánh địa hình giữa TSBắc và TSNam:

Nội dung	Vùng núi Trường Sơn Bắc	Vùng núi Trường Sơn Nam
Phạm vi	- Phía Nam S. Cả → Dãy Bạch Mã	- Từ dãy Bạch Mã → CN Di Linh
Địa hình	- Núi TB –và thấp - Hướng núi TB- ĐN - Nhiều nhánh núi ăn sát biển, chia cắt đồng bằng DH miền trung nhỏ hẹp	- Núi và cao nguyên xếp tầng hùng vĩ - Hướng núi: Cánh cung

3. Địa hình bán bình nguyên ĐNB và vùng đồi trung du Bắc Bộ:

- Phần lớn là các bậc thềm phù sa cổ, chuyển tiếp giữa miền núi và đồng bằng

II. Khu vực đồng bằng:

Bảng so sánh địa hình giữa Đồng bằng sông Hồng và Đồng bằng Sông Cửu Long

Nội dung	Đồng bằng sông Hồng	Đồng bằng sông Cửu Long
DT	15.000 km ²	40.000 km ²
Nguyên nhân	Do phù sa S. Hồng, S Thái Bình bồi đắp	Do phù sa sông Cửu Long bồi tụ.
Đặc điểm	- Được bao bọc bởi hệ thống đê điều - Vùng đất trong đê không được phù sa bồi đắp hằng năm - Địa hình có nhiều ô trũng thấp - Phù sa lấn biển hướng ĐN - Diện tích ngập mặn ít	- Mạng lưới sông ngòi, kênh rạch dày đặc. - Thường xuyên dc phù sa bồi đắp hằng năm - Địa hình tương đối bằng phẳng, có vùng đất thấp bị ngập nước vào mùa mưa. - Phù sa lấn biển hướng TN - Diện tích ngập mặn lớn (1/3DT).

❖ **Giống:** - Do phù sa sông bồi đắp → đất đai màu mỡ.

- Thuận lợi trồng cây lương thực, cây công nghiệp ngắn ngày, chăn nuôi gia súc nhỏ, gia cầm.
- – Dân cư tập trung đông đúc.

III. Địa hình bờ biển và thềm lục địa

1. **Bờ biển:** Dài trên 3260 km , bao gồm bờ biển bồi tụ , bờ biển mài mòn hải đảo
2. **Thềm lục địa:** Mở rộng ở vùng Bắc Bộ và Nam Bộ với độ sâu không quá 100m